

VALINNAISAINEOPAS 8. JA 9. VUOSILUOKAT

Järvenperän koulu

Espoon kaupunki

JÄRVENPERÄN KOULUN VALINNAISAINEET

JÄRVENPERÄN KOULUN VALINNAISAINEET	1
VALINNAISAINEET JÄRVEPERÄN KOULUSSA	3
12.1. Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	4
12.2. Valinnaiset aineet	4
12.3. Vieraiden kielten valinnaiset ja vapaaehtoiset oppimäärät	5
12.4. Valinnaisaineiden arviointi	5
12.5 Valinnaisaineiden koonti	6
TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET	7
8. luokalla alkavat pitkät valinnaisaineet, jatkuvat 9. luokalla	7
Kotitalous, KOV	7
Kuvataide, KUV	8
Käsityö, KSV	9
Musiikki, MUV	9
Liikunta, LIV	10
9. luokan pitkät valinnaisaineet, valitaan vain 9. luokalle	12
Kotitalous, KOV	12
Kuvataide, KUV	13
Käsityö, KSV	13
Musiikki, MUV	14
Liikunta, LIV	15
MUUT VALINNAISET AINEET 8. JA 9. LUOKAT	17
Kielet, pitkät valinnaiset (alkavat 8. luokalla ja jatkuvat 9. luokalla)	17
Ranska B2-kieli, B2RA	17
Saksa B2-kieli, B2SA	18
Kiina B2-kieli, B2KI	19
Kielet, lyhyet valinnaiset	20
Satsa på svenska, RUv13 ja RUv15	20
Lyhyet valinnaiset aineet, 8. luokka	21
Leivonnan iloa, 8KOv13	21
Tietoinen ja taitava kokki, 8KOv23	21
Animaatio- ja pelisuunnittelu, 8KUv13	22
Käsitöitä kovista materiaaleista 1, 8KSv13	23
Iloa tekstiilitöistä, 8KSv33	24
Palloilu, 8Llv13	24

Musiikkiliikunta, 8Llv33	25
Bändisoitto 1, 8MUv13	25
Digimusiikkia, 8MUv33	26
Syvennetty lajintuntemus, 8Blv13	27
Tähtitiede, 8FYv13	27
Kokeellista kemiaa, 8KEv13	28
Soveltava matematiikka, 8MAv13	29
Arkkitehtuuri, 8MAv23	29
Lyhyet valinnaiset aineet, 9. luokka	31
Mat på svenska, 9KOv25	31
Kuvataiteen digitaalinen työpaja, 9KUv15	32
Kuva ja ääni, 9KUv25	32
Käsitöitä kovista materiaaleista 2, 8KSv15	33
Bändisoitto 2, 9MUv15	34
Tutkimme biologiaa pintaa syvemältä, 9Blv15	34
Kokeellinen fysiikka, 9FYv15	35
Kerrataan ja syvennetään kemian osaamista, 9KEv15	36
Syventävä matematiikka, 9MAv15	36
Ohjelmointi ja matematiikka, xTT05	37
Lyhyet valinnaiset aineet, 8. ja/tai 9. luokka	38
Valinnaisia tekstiilitöitä, 8KSv23 Ja 9KSv25	38
Sirkustaide, 8Llv23 ja 9Llv25	38
Yhtyelaulu, 8MUv23 ja 9MUv25	39
"Ajattelen, siis olen", xFIL03 ja xFIL05	40
Tukarit, xTUK03 ja xTUK05	41
Madonreikä, xMR03 ja xMR05	42

VALINNAISAIINEET JÄRVEPERÄN KOULUSSA

Yläkoulussa valinnaisaineita opiskellaan yhteensä 11 vuosiviikkotuntia.

Näistä 5 vuosiviikkotuntia on taide- ja taitoaineiden valinnaisia ja 6 vuosiviikkotuntia valinnaisaineita.

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt	0	1	2	3	3	2
Kokonaistuntimäärä	30 vvt		30 vvt		30 vvt	

Oppilaan alakoulussa aloittama pitkä ylimääräinen kieli ja/tai painotusluokalla opiskelu vaikuttaa valittavana olevien valinnaisaineiden määrään sekä oppilaan kokonaistuntimäärään seuraavasti:

Oppilaalla alakoulussa aloitettuna A2-kielenä muu kuin ruotsi:

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt	0	0	2	2	3	1
Kokonaistuntimäärä	31 vvt		31 vvt		31 vvt	

Huom! Oppilas ei voi valita B2-kieltä valinnaisaineeksi.

Oppilaalla on A2-kielen muu kuin ruotsi ja hän on LUMA-luokalla:

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt		1	2	2	3	1
Kokonaistuntimäärä	32 vvt		31 vvt		31 vvt	

Huom! Oppilas ei voi valita B2-kieltä valinnaisaineeksi.

12.1. Taide- ja taitoaineiden valinnaiset

Järvenperän koulu tarjoaa taide- ja taitoaineiden valinnaisia opintoja vuosiluokalla 8 kaksi vuosiviikkotuntia ja vuosiluokalla 9 kolme vuosiviikkotuntia. Valinnaisuutta Järvenperän koulu tarjoaa musiikissa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa ja kotitaloudessa.

Oppilaan tekemä valinta syventää hän osaamistaan kyseisessä taide- ja taitoaineessa. Valitun valinnaisen aineen tunnit arvioidaan osana kyseisen taide- ja taitoaineen opetusta.

Oppilas valitsee 8. luokalle yhden pitkän valinnaisaineen (2 vvt), joka jatkuu lyhyenä valinnaisena (1 vvt) 9. luokalla.

Oppilas valitsee lisäksi 9. luokalle toisen pitkän valinnaisaineen (2 vvt).

12.2. Valinnaiset aineet

Oppilaalla on valittavanaan 8. luokalla 3 vuosiviikkotuntia ja 9. luokalle 2 vuosiviikkotuntia muita valinnaisia aineita. Valinnaisaineet tarjotaan pääasiallisesti lyhyinä valinnaisaineina eli 1 vuosiviikkotunnin pituisina.

Oppilaat valitsevat 7. luokalle yhden lyhyen valinnaisaineen. Lisäksi oppilas voi valita 8. luokalle enintään kolme lyhyttä valinnaisainetta (á 1 vvt) ja 9. luokalle enintään kaksi lyhyttä (á 1 vvt) valinnaisainetta).

Jos oppilas valitsee B2-kielen, opiskellaan vierasta kieltä automaattisesti pitkänä valinnaisaineena. B2-kieli valitaan 8. luokalle, ja se jatkuu 9. luokalla. Tällöin oppilaalle jää valittavaksi 8. luokalle vielä yksi lyhyt valinnaisaine (1 vvt). Mikäli oppilaalla on alakoulussa aloitettuna A2-kielenä jokin muu kuin ruotsi ja/tai hän opiskelee LUMA-luokalla, ei oppilas voi valita B2-kieltä valinnaisaineekseen.

Järvenperän koulu tarjoaa kaupunkitasoista painotettua opetusta matematiikassa ja luonnontieteissä siten, että vuosiluokalla 7 on painotettua LUMA opetusta yksi tunti ja vuosiluokalla 8 kaksi tuntia ja 9 yksi tunti. Painotetun opetuksen tunnit ovat matematiikan ja luonnontieteiden tunteja. LUMA-luokan oppilas ei voi valita B2-kieltä.

12.3. Vieraiden kielten valinnaiset ja vapaaehtoiset oppimäärät

Oppilaille tarjotaan Järvenperän koulussa alakoulussa alkaneen A2-kielen opintoja ruotsissa ja saksassa.

Vuosiluokkien 8 ja 9 oppilaille tarjotaan B2 -kielenä ranskaa tai saksaa. Opetusta on molemmilla vuosiluokilla kaksi vuosiviikkotuntia. B2 -kielen opetus sisältyy valinnaisien aineiden tuntimäärään.

Mikäli oppilaalla on alakoulussa aloitettuna A2-kielenä jokin muu kuin ruotsi ja/tai hän opiskelee LUMA-luokalla, ei oppilas voi valita B2-kieltä valinnaisaineekseen.

12.4. Valinnaisaineiden arviointi

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset opinnot

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit arvioidaan osana yhteisinä oppiaineina opettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä. Niistä ei anneta erillistä arviota perusopetuksessa käytettävissä todistuksissa.

Taide- ja taitoaineet arvioidaan päättöarvioinnissa aina opetussuunnitelman perusteiden mukaan riippumatta siitä, kuinka monta tuntia oppilas on kutakin taide- ja taitoainetta opiskellut. Päättöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso oppiaineen valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Päättöarviointi tehdään, kun oppiaineen koko oppimäärän ja mahdolliset oppiainetta korottavat, syventävät lyhyet valinnaiset aineet on opiskeltu.

Valinnaisten aineiden opinnot

Vuosiluokilla 7-9 vähintään 2 vuosiviikkotunnin laajuisista valinnaisista aineista annetaan numeroarvosana.

Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimääristä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti.

Mikäli sanallisesti arvioitu, alle 2 vuosiviikkotunnin valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa. Tästä lukee maininta opetussuunnitelmassa kyseisen aineen kuvauksessa.

Yläkoulun todistuksessa tiettyyn oppiaineeseen liittyvät valinnaisaineet merkitään emoaineen alle ja arvioidaan joko numeerisesti tai sanallisesti valinnaisaineen laajuudesta riippuen. Ne valinnaisaineet, jotka ovat oppiaineiden yhdistelmiä tai muita kokonaisuuksia nimetään todistukseen otsikon ”Muut valinnaisaineet” alle ja arvioidaan numeerisesti tai sanallisesti valinnaisaineen laajuudesta riippuen.

12.5 Valinnaisaineiden koonti

Pitkät taito- ja taideaineiden valinnaiset

8.lk	9.lk
Kotitalous	Kotitalous
Kuvataide	Kuvataide
Käsityö	Käsityö
Liikunta	Liikunta
Musiikki	Musiikki

Huom! 8. luokalla aloitettu pitkä valinnainen jatkuu 9. luokalla lyhyenä.

Lyhyet valinnaisaineet

8.lk (valitaan 3 vvt)	9.lk (valitaan 2 vvt)
Satsa på svenska, 8RUv13	Satsa på svenska, 9RUv15
Leivonnan iloa 1, 8KOv13	Mat på svenska, 9KOv25
Tietoinen ja taitava kokki, 8KOv23	Kuvataiteen digitaalinen työpaja, 9KUv15
Animaatio- ja pelisuunnittelu, 8KUv13	Kuva ja ääni, 9KUv25
Käsitöitä kovista materiaaleista 1, 8KSv13	Käsitöitä kovista materiaaleista 2, 9KSv15
Valinnaisia tekstiilitöitä, 8KSv23	Valinnaisia tekstiilitöitä, 9KSv25
Iloa tekstiilitöistä, 8KSv33	Sirkus, 9Llv15
Palloilu, 8Llv13	Bändisoitto 2, 9MUv15
Sirkus, 8Llv23	Yhtyelaulu, 9MUv25
Musiikkiliikunta, 8Llv33	"Ajattelen, siis olen", xFIL05
Bändisoitto 1, 8MUv13	Tukarit, xTUK05
Yhtyelaulu, 8MUv23	Tutkimme biologiaa pintaa syvemmltä, 9Blv15 *)
Digimusiikkia, 8MUv33	Kokeellinen fysiikka, 9FYv15 *)
"Ajattelen, siis olen", xFIL03	Kerrataan ja syvennetään kemian osaamista, 9KEv15 *)
Tukarit, xTUK03	Syventävä matematiikka, 9MAv15 *)
Syvennetty lajintuntemus, 8Blv13 *)	Madonreikä, xMR05 *)
Tähtitiede, 8FYv13 *)	Ohjelmointi, xTT05 *)
Kokeellista kemiaa, 8KEv13 *)	B2-ranska, B2RA (2 vvt)
Soveltava matematiikka, 8MAv13 *)	B2-saksa, B2SA (2 vvt)
Arkkitehtuuri, 8MAv23 *)	B2-kiina, B1KI (2 vvt)
Madonreikä, xMR03 *)	
B2-ranska, B2RA (2 vvt)	
B2-saksa, B2SA (2 vvt)	
B2-kiina, B2Ki (2 vvt)	

Huom! B2-kieltä opiskellaan sekä 8. että 9. luokalla.

*) Valinnaisaine on etusijassa LUMA-luokan oppilaille. Myös muuta oppilaat voivat valita, mikäli ryhmässä on tilaa.

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET

8. luokalla alkavat pitkät valinnaisaineet, jatkuvat 9. luokalla

Kotitalous, KOV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on syventää oppilaan arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja ja asenteita. Kotitalouden keskeiset sisällöt ovat ruokaosaaminen ja kulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristönä toimivat koulun kotitalousluokka, muut opetustilat sekä mahdollisuuksien mukaan lähiympäristö. Lisäksi oppilaat suorittavat työtehtäviä kotona ottaen huomioon perheen yksilöllisiä tarpeita. Oppimisympäristö mahdollistaa kotitaloudelle ominaisten työtapojen valinnan, jolla luodaan turvallinen ilmapiiri oppia ja mahdollisuus epäonnistua. Työtapojen ja menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja niiden soveltaminen käytäntöön. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä ja uusia oppimateriaaleja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen ja tuen järjestämisessä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia. Kotitalouden valinnaisryhmissä maksimiryhmäkoko on luokkatilat huomioon ottaen 19 oppilasta. Tarvittaessa oppilaat arvotaan.

Arviointi: Valinnainen kotitalous arvioidaan osana kotitalouden päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kotitalouden päättöarvioinnin kriteereitä. Arvioinnissa painottuvat käytännön työtaidot, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä tiedonhallintataidot.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: Kotitalouden taidot hallintaan

- Laatu lautaselle, ruoan valintaan vaikuttavia tekijöitä
- Sujuvat ruokarutiinit, syvennetään ruoanvalmistuksen ja leivonnan tietoja ja taitoja
- Erityinen ruokailija, erityisruokavaliot
- Suomalainen arki- ja juhlakulttuuri, suomalainen ruokakulttuuri ennen ja nyt
- Juhlan aika, erilaisia juhlia perheessä ja kalenterissa

9.lk: Kohti itsenäistä elämää

- Arjen rutiinit sujuvaksi: ruoanvalmistusta ja leivontaa
- Pienellä budjetilla eläminen, miten saan rahat riittämään
- Kodin hankinnat ja niiden kustannukset

Kuvataide, KUV

Valinnaisen tehtävä: Ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurillisesti moninaista todellisuutta taiteen ja visuaalisen ilmaisun keinoin. Oppilaat syventyvät kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöihin monipuolisin työtavoin.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään moninaisin kuvataiteen tekemisin keinoin. Tekemisen pääpaino on itsenäisessä työskentelyprosessissa, mutta myös pari- ja ryhmätyöskentelytehtäviä tehdään. Työskentely tapahtuu vaihtelevasti luokkatyöskentelyn lisäksi päätteillä ja kannettavilla välineillä sekä joskus myös koulurakennuksen ulkopuolella.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tehtäväkohtaisesti teemme myös projekteja joissa oppilaat saavat itse valita oman tekniikkansa. Ryhmäkoko voi olla maksimissaan 24 oppilasta.

Arviointi: Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittämistä. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista, itsearvioinnista ja vertaisarvioinnista. Valinnainen kuvataide arvioidaan osana kuvataiteen päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kuvataiteen päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvottamisen kehittäminen. Keskeisiä sisältöalueita ovat omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailma.

Kahdeksannella luokalla keskitymme uusiin työtapoihin ja jo opittujen tekniikoiden harjoitteluun. Tehtävät tulevat monipuolisesti visuaalisen kentän ja kuvataiteen eri osa-alueista. Työtapoina ovat esim. kuvan käsittely, graafinen suunnittelu, maalaus, keramiikka, valokuvaus jne.

Yhdeksännellä luokalla tekemisen pääpaino on enemmän omien vahvuuksien ja itselle mieluisten työtapojen hyödyntäminen työskentelyssä. Yhdeksännellä luokalla toteutetaan laajempia projekteja joissa oppilaat itse ottavat enemmän vastuuta työn etenemisestä.

Käsityö, KSV

Valinnaisen tehtävä: Opiskelun tarkoitus on harjaannuttaa sekä teknisen työn että tekstiilityön käden taitoja, joista on sekä hyötyä että iloa arjen elämässä. Opintojen tavoitteena on syventää taitoja ja tietoja, joita on opittu aiemmin sekä kokonaisen käsityöprosessin hallintaa.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat teknisen työn ja tekstiilityön tilat sekä muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Käsityössä opiskellaan sekä teknisen työn että tekstiilityön tekniikoita ja työtapoja ja käytetään kummankin tekniikan työvälineitä ja koneita. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettu pienimuotoinen sarjatyö tai (taide)teos.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityö tarjoaa mahdollisuuden kehittää mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja sekä luovuutta ja tukee oppilaan kokonaispersoonallisuuden kasvua.

Arviointi: Valinnainen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan. Valinnainen käsityö arvioidaan osana käsityön päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan käsityön päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Oppilas syventää osaamistaan kovien ja pehmeiden materiaalien työstämisessä.

- 8.lk: Toteutetaan sisustusprojekti, jossa käytetään kovia ja pehmeitä materiaaleja. Vapaavalintaisia käsitöitä.
- 9.lk: Päättötyö vapaavalintaisella tekniikalla.

Musiikki, MUV

Valinnaisen tehtävä: Musiikin opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan, musiikin merkitysten ymmärtämiseen ja oman osaamisen laajentamiseen sekä luoda pohjaa elinikäiselle harrastamiselle. Musiikin opiskelu edistää kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaat otetaan mukaan valinnaisen sisältöjen suunnitteluun.

Valinnaisen laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset työtavat, yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon ja myönteisiin musiikkikokemuksiin. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa. Musiikkikäsitteitä opiskellaan musiikillisin työtavoin. Taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä, soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Musiikin opiskelussa nautitaan ja rentoudutaan musiikin parissa soittaen, laulaen ja musiikkia luoden. Sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla oppilas voi valita kaksi instrumenttia, joihin syventyy. Kahdeksannella luokalla tutustutaan kevyen musiikin genreihin ja näyttämömusiikkiin musisoiden sekä kuunnellen.

Yhdeksännellä luokalla käväistään mm. klassisen musiikin maailmassa sekä valitaan itseä kiinnostava aihe miltä tahansa musiikin alueelta, josta valmistetaan lopputyö. Suurin osa musisointiajasta vietetään kuitenkin ajankohtaisen bändimusiikin parissa. Tarvittaessa ryhmässä voi myös saada syvempää tietoa musiikin teoriasta. Valinnaiseen musiikkiin kuuluu olennaisena osana erilaisten esitystilanteiden järjestäminen koulun tilaisuuksiin. Esiintyminen on kuitenkin vapaaehtoista.

Oppilasta kannustetaan rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä. Tavoitteina on kehittää äänenkäyttö- ja musisointitaitoja, musiikkiliikunnallista ilmaisua sekä musiikin kuuntelun ja havainnoinnin taitoja sekä kehittyä itseilmaisussa näistä keskustellen. Tunnilla opiskellaan myös luovaa tuottamista ja opetellaan tieto- ja viestintäteknologian käyttöä musiikin alalla. Oppilasta kannustetaan tunnistamaan musiikin vaikutuksia sekä huolehtimaan ääniympäristönsä turvallisuudesta. Valinnaisessa ohjataan myös asettamaan tavoitteita ja arvioimaan omaa edistymistä.

Arviointi: Musiikin arvioinnissa painottuvat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnainen musiikki arvioidaan osana musiikin päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan musiikin päättöarvioinnin kriteereitä.

Liikunta, LIV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on, että oppilas syventää yhteisissä opinnoissa oppimiaan liikunnan perustaitoja eri liikuntamuotojen ja -lajien avulla. Sisällöt tukevat fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Liikkuminen monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä palvelee liikunnan tehtävän ja tavoitteiden saavuttamista. Se on välttämätöntä monipuolisten aistimusten ja liikuntakokemusten mahdollistamiseksi. Vaihtelevissa oppimisympäristöissä toteutettu liikunnanopetus kehittää oppilaan valmiuksia liikkua myös vapaa-ajalla. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti koulun lähialueiden liikuntapaikkoja, oppimisympäristöjä sekä luontoa. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetustyyliä ja pyritään käyttämään myös oppilaslähtöisiä, oppilaan osallisuutta lisääviä työtapoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksen ja tuen tavoitteena liikunnassa on varmistaa jokaiselle oppilaalle tasavertainen oikeus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä liikuntatunneilla. Ohjauksen ja tuen tärkein ominaispiirre liikunnassa on sosiaalisten ja psyykkisten tekijöiden korostuminen. Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri luo pohjan yksilölliset tarpeet huomioivalle opetukselle.

Arviointi: Oppilas saa monipuolista palautetta edistymisestään ja toiminnastaan tunnilla. Lisäksi häntä ohjataan oppimisen itse- ja vertaisarviointiin. Valinnainen liikunta on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa liikuntaa ja se arvioidaan osana yhteisen liikunnan oppimäärää. Valinnainen liikunta arvioidaan osana liikunnan päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan liikunnan päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Kannustetaan oppilasta kokonaisvaltaiseen liikunnalliseen ja fyysiseen aktiivisuuteen ja ymmärtämään toiminnallisen arjen merkityksen omalle terveydelle ja hyvinvoinnille.
- Ohjataan oppilasta soveltamaan liikuntataitoja ja fyysisiä ominaisuuksia eri liikuntamuotoihin ja -lajeihin.
- Kannustetaan ja ohjataan oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta.
- Ohjataan oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan.
- Ohjataan oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteilla.
- Kannustetaan oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan.
- Kannustetaan oppilasta eri liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, jotta hän saa mahdollisuuksia löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia.

9. luokan pitkät valinnaisaineet, valitaan vain 9. luokalle

Kotitalous, KOV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on syventää oppilaan arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja ja asenteita. Kotitalouden keskeiset sisällöt ovat ruokaosaaminen ja kulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen koulussa.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristönä toimivat koulun kotitalousluokka, muut opetustilat sekä mahdollisuuksien mukaan lähiympäristö. Lisäksi oppilaat suorittavat työtehtäviä kotona ja soveltavat oppimaansa oman perheiden tarpeita huomioon ottaen. Oppimisympäristö mahdollistaa kotitaloudelle ominaisten työtapojen valinnan, jolla luodaan turvallinen ilmapiiri oppia ja mahdollisuus epäonnistua. Työtapojen ja menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kiertäminen yhteen ja niiden soveltaminen käytäntöön. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä ja uusia oppimateriaaleja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen ja tuen järjestämisessä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia. Kotitalouden valinnaisryhmissä maksimiryhmäkoko on luokkatilat huomioon ottaen 19 oppilasta.

Arviointi: Valinnainen kotitalous arvioidaan osana kotitalouden päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kotitalouden päättöarvioinnin kriteereitä. Arvioinnissa painottuvat käytännön työtaidot, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä tiedonhallintataidot.

Tavoitteet ja sisällöt: Makujen ja tapojen maailma

- Opintojen aikana syvennetään tietoja ja taitoja ruokakulttuureista eri puolilla maailmaa sekä opitaan eri ruokakulttuureille tyypillisistä ruoka-aineista, ruoanvalmistustekniikoista sekä ruoan valintaan vaikuttavista tekijöistä.
- Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat ruokakulttuureihin liittyvän projektin.
- Tutustutaan kestäväan ruokatutkimukseen ja sesonkiajatteluun. Globaalina kuluttajana toimimisen aihekokonaisuuden aikana tavoitteena on pohtia omien valintojen ja elämäntavan vaikutusta ympäristön hyvinvointiin sekä antaa valmiuksia tehdä ympäristön kannalta suotuisia valintoja.

Kuvataide, KUV

Valinnaisen tehtävä: Ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurillisesti moninaista todellisuutta taiteen ja visuaalisen ilmaisun keinoin. Oppilaat syventyvät kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöihin monipuolisin työtavoin.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään moninaisin kuvataiteen tekemisen keinoin. Tekemisen pääpaino on itsenäisessä työskentelyprosessissa, mutta myös pari- ja ryhmätyöskentelytehtäviä tehdään. Ajoittain työskentelemme myös päätteillä ja kuvataideluokan ulkopuolella.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tehtäväkohtaisesti teemme myös projekteja joissa oppilaat voivat itse vaikuttaa käyttämäänsä tekniikkaan.

Arviointi: Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittämistä. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioidaan oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Valinnainen kuvataide arvioidaan osana kuvataiteen päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kuvataiteen päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvottamisen kehittäminen. Keskeisiä sisältöalueita ovat omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailma.

Kurssin alussa keskitymme uusiin työtapoihin ja jo opittujen tekniikoiden harjoitteluun. Tehtävät tulevat monipuolisesti visuaalisen kentän ja kuvataiteen eri osa-alueista. Työtapoina ovat esim. sarjakuva, valokuvaus jne. Keväällä tekemisen pääpaino on enemmän omien vahvuuksien ja itselle mieluisten työtapojen hyödyntäminen työskentelyssä. Kurssin aikana toteutetaan laajempia projekteja joissa oppilaat itse ottavat enemmän vastuuta työn etenemisestä.

Käsityö, KSV

Valinnaisen tehtävä: Opiskelun tarkoitus on harjaannuttaa sekä teknisen työn että tekstiilityön käden taitoja, joista on sekä hyötyä että iloa arjen elämässä. Opintojen tavoitteena on syventää taitoja ja tietoja, joita on opittu aiemmin sekä kokonaisen käsityöprosessin hallintaa.

Laajuus: 2 vvt 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat teknisen työn ja tekstiilityön opetustilat sekä muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Käsityössä opiskellaan sekä teknisen työn että tekstiilityön tekniikoita, että käytetään kummankin tekniikan työvälineitä ja koneita. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä opiskelua, mutta voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettu pienimuotoinen sarjatyo tai (taide)teos.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityö oppiaineena tarjoaa hyvän mahdollisuuden kehittää mm. Pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoa sekä luovuutta ja tukee oppilaan kokonaispersoonallisuuden kasvua.

Arviointi: Käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin. Valinnainen käsityö arvioidaan osana käsityön päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan käsityön päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt: Oppilas syventää osaamistaan kovien ja pehmeiden materiaalien työstämisessä.

- Toteutetaan sisustusprojekti, jossa käytetään kovia ja pehmeitä materiaaleja
- Päättötyö vapaavalintaisella tekniikalla

Musiikki, MUV

Valinnaisen tehtävä: Musiikin opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan, musiikin merkitysten ymmärtämiseen ja oman osaamisen laajentamiseen sekä luoda pohjaa elinikäiselle harrastamiselle. Toiminnallinen musiikin opiskelu edistää kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaat otetaan mukaan valinnaisen sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset työtavat, yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon ja myönteisiin musiikkikokemuksiin. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa. Musiikkikäsitteitä opiskellaan musiikillisin työtavoin. Taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tavoitteet ja sisällöt: Musiikin opiskelussa nautitaan ja rentoudutaan musiikin parissa soittaen, laulaen, musiikkia keksien ja luoden. Oppilas voi valita kaksi instrumentti, joihin syventyy. Muun sisällön ohella käväistään mm. jazzmusiikin maailmassa. Tarvittaessa ryhmässä voi myös saada syvempää tietoa mu-

siikin teoriasta. Suurin osa musisointiajasta vietetään kuitenkin ajankohtaisen bändimusiikin parissa. Valinnaiseen musiikkiin kuuluu olennaisena osana erilaisten esitystilanteiden järjestäminen mm. koulun tilaisuuksiin. Esiintyminen on kuitenkin vapaaehtoista.

Oppilasta kannustetaan rakentavaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä. Tavoitteina on kehittää äänenkäyttö- ja musisointitaitoja, musiikkiliikunnallista ilmaisua sekä musiikin kuuntelun ja havainnoinnin taitoja sekä kehittyä itseilmaisussa näistä keskustellen. Tunnilla opiskellaan myös luovaa tuottamista ja opetellaan tieto- ja viestintäteknologian käyttöä musiikin alalla. Oppilasta kannustetaan tunnistamaan musiikin vaikutuksia sekä huolehtimaan ääniympäristönsä turvallisuudesta. Valinnaisessa ohjataan myös asettamaan tavoitteita ja arvioimaan omaa edistymistä.

Arviointi: Musiikin arvioinnissa painottuvat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnainen musiikki on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa musiikkia ja se arvioidaan osana musiikin päättöarviointia. Arvioinnissa noudatetaan musiikin päättöarvioinnin kriteereitä.

Liikunta, LIV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on, että oppilas syventää yhteisissä opinnoissa oppimiaan liikunnan perustaitoja eri liikuntamuotojen ja -lajien avulla. Sisällöt tukevat fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Liikkuminen monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä palvelee liikunnan tehtävän ja tavoitteiden saavuttamista. Se on välttämätöntä monipuolisten aistimusten ja liikuntakokemusten mahdollistamiseksi. Vaihtelevissa oppimisympäristöissä toteutettu liikunnanopetus kehittää oppilaan valmiuksia liikkua myös vapaa-ajalla. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti koulun lähialueiden liikuntapaikkoja, oppimisympäristöjä sekä luontoa. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetustyyliä ja pyritään käyttämään myös oppilaslähtöisiä, oppilaan osallisuutta lisääviä työtapoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksen ja tuen tavoitteena liikunnassa on varmistaa jokaiselle oppilaalle tasavertainen oikeus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä liikuntatunneilla. Ohjauksen ja tuen tärkein ominaispiirre liikunnassa on sosiaalisten ja psyykkisten tekijöiden korostuminen. Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri luo pohjan yksilölliset tarpeet huomioivalle opetukselle.

Arviointi: Oppilas saa monipuolista palautetta edistymisestään ja toiminnastaan tunnilla. Lisäksi häntä ohjataan oppimisen itse- ja vertaisarviointiin. Valinnainen liikunta on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa liikuntaa ja se arvioidaan osana yhteisen liikunnan oppimäärää. Valinnainen liikunta arvioidaan osana liikunnan päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan liikunnan päättöarvioinnin.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Kannustetaan oppilasta kokonaisvaltaiseen liikunnalliseen ja fyysiseen aktiivisuuteen ja ymmärtämään toiminnallisen arjen merkityksen omalle terveydelle ja hyvinvoinnille.

- Ohjataan oppilasta soveltamaan liikuntataitoja ja fyysisiä ominaisuuksia eri liikuntamuotoihin ja -lajeihin.
- Kannustetaan ja ohjataan oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta.
- Ohjataan oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan.
- Ohjataan oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteilla.
- Kannustetaan oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan.
- Kannustetaan oppilasta eri liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, jotta hän saa mahdollisuuksia löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia.

MUUT VALINNAISET AINEET 8. JA 9. LUOKAT

Kielet, pitkät valinnaiset (alkavat 8. luokalla ja jatkuvat 9. luokalla)

Ranska B2-kieli, B2RA

Valinnaisaineen tehtävä: Tarkoitus on tarjota oppilaalle mahdollisuus opiskella ranskan kielen perusteita ja saavuttaa toimiva alkeiskielitaito. Opiskelussa keskitytään arkipäivän tilanteissa tarvittavaan kielitaitoon. Oppitunneilla harjoitellaan paljon suullista kielitaitoa, ääntämistä ja rohkeutta käyttää kieltä. Lisäksi opiskelussa hyödynnetään oppilailla jo olevaa kielitaitoa esim. englantia ja ranskaa vertailemalla.

Keskeisiä sisältöjä ovat itsestä ja omasta elinpiiristä kertominen, Ranskaan ja muihin ranskankielisiin maihin ja niiden kulttuuriin tutustuminen, arkipäivän tilanteissa tarvittavan kielitaidon harjoittelu (esim. ravintolassa ja kaupassa asiointi). Kieliopista opiskellaan perusteita, esim. tärkeimmät epä säännölliset verbit, pronominit sekä preesens ja futuuri. Ääntämisen harjoittelulla on keskeinen rooli.

Laajuus: B2-oppimäärä eli 2 vvt 8.lk ja 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöt ja työtavat: Työtapoina on yksilö- sekä parityö. Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuu omasta työstä ja korostetaan kielten opiskelun pitkäjänteisyyttä. Opiskelussa käytetään perinteisen oppikirjan lisäksi sähköisiä ympäristöjä kuten Office365 ja Google Classroom. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään iPadejä ääntämisen harjoitteluun ja pienten videoiden tekemiseen pari- ja ryhmätöinä.

Tuki ja ohjaus: Opetuksen sisältöä eriytetään ylös- ja alaspäin oppilaiden tarpeiden mukaan. Oppituntien aikana tarjotaan yksilöllistä tukea ja ohjausta. Tarvittaessa on mahdollisuus tukiopetukseen.

Arviointi: Arvioinnissa painotetaan oppitunneilla tapahtuvaa jatkuvaa työskentelyä. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan kirjalliset näytöt (kokeet, sanakokeet ja muut kirjalliset työt) sekä suulliset tuotokset (esim. videot). Arviointi on monipuolista ja oppilaalla on koko ajan mahdollisuus näyttää osaamisensa oppitunnilla tapahtuvalla pitkäjänteisellä työskentelyllä. Oppiaine arvioidaan numerolla tai päätötodistuksessa s-merkinnällä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: tutustutaan ranskaan ja ranskankielisiin maihin, vertaillaan ranskaa ja englantia, opitaan keskeisimmät verbit, adjektiivit ja niiden taivutus, opitaan tervehdyksiä ja tapakulttuuria, asioimaan ravintolassa, kertomaan kodista, perheestä ja harrastuksista, värit, kellonajat ja sää. Tavoite on peruskielitaito ja uskallus puhua kieltä.

9.lk: tutustutaan Pariisiin, opitaan asioimaan kulkuneuvoissa, keskustelemaan vapaa-ajasta, matkailusta ja koulusta, asioimaan vaatekaupassa, kysymään tietä, lisää epä säännöllisiä verbejä sekä aikamuotoja ja keskeisimpiä ranskan kielen rakenteita. Tavoite sekä 8. että 9. luokalla on peruskielitaito ja uskallus puhua kieltä.

Saksa B2-kieli, B2SA

Valinnaisaineen tehtävä: Opitaan selviytymään suullisesti ja kirjallisesti arkipäivän yksinkertaisissa viestintätilanteissa. Lisäksi opiskellaan ääntämisen perusteita ja tutustutaan saksankielisen alueen elämäntapaan ja kulttuuriin. Oppilaita rohkaistetaan käyttämään kieltä välittämättä virheistä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan tieto- ja viestintäteknisiä esim. tekemällä pieniä videoita ja käyttämällä kielten opetuspelejä.

Laajuus: B2-oppimäärä eli 2 vvt 8.lk ja 2 vvt 9.lk

Keskeiset sisällöt: Opitaan kertomaan omasta itsestä, perheestä, vapaa-ajanvietosta sekä Suomesta ja kotipaikasta. Painotetaan kohteliasta kielenkäyttöä erilaisissa arkielämän viestintätilanteissa. Harjoitellaan mm. tapaamisesta sopimista, lipunostotilanteita, kahvilassa tilaamista sekä kaupassa asiointia. Rakenteista opitaan aikamuotoja, pää- ja sivulauseen sanajärjestystä, kysymysten muodostamista, artikkeleita, sijamuotoja kuten akkusatiivi ja datiivi sekä pronominiin käyttöä.

Tuki ja ohjaus: Oppilaita ohjataan yksilöllisten tarpeiden mukaan ja eritasoisia tehtäviä tarjotaan tarpeen mukaan. Oppilaita eriytetään ryhmän kielellisten taitojen ja valmiuksien mukaan. Eriyttämisessä käytetään myös netin tarjoamia mahdollisuuksia kuten kielten nettitehtäviä.

Arviointi: Arvioinnissa painotetaan monipuolisia työskentelymuotoja. Arvioidaan oppilaan suullista ja kirjallista työskentelyä oppitunneilla ryhmässä ja pareittain, annettujen ohjeiden noudattamista ja opettajan antamien tehtävien suorittamista sekä kotona että koulussa. Lisäksi arviointiin vaikuttavat oppilaan oma-toimisuus ja muiden huomioiminen oppimistilanteessa. Yksi osa arviointia ovat kirjalliset tuotokset, kokeet ja sanakokeet.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: Pohditaan millainen kieltenoppija yleisesti ottaen olen sekä vertaillaan saksan kieltä tuttuihin englannin ja ruotsin kielen sanoihin. Tutustutaan saksalaiseen kielialueeseen. Opiskellaan numerot 0-100. Opitaan ääntämisen perusteita. Lisäksi opiskellaan tervehdyksiä, substantiivin suvut, verbin preesens-taivutus, päälauseen sanajärjestys sekä akkusatiivin käyttö. Aihepiireinä ovat ulkonäöstä kertominen, perhe, omasta koulusta kertominen, vapaa-ajanvietto sekä kellonajat. Tavoitteena saavuttaa peruskielitaito sekä rohkeus puhua kieltä.

9.lk: Kerrataan jo opittua. Tutustutaan Itävaltaan ja sen kulttuuriin. Opitaan olla verbiin imperfekti, sivulauseen sanajärjestys, modaaliapuverbit, datiivi sekä perfekti. Aihepiireinä ovat ravintolasanasto, asuminen, vaatteita, voimien tiedustelu, kehonosia, saksalaiset festivaalit sekä hotellisanastoa. Opitaan sopimaan tapaamisesta. Tavoitteena vahvistaa jo olemassa olevaa kielitaitoa sekä lisätä rohkeutta kielen käyttämiseen.

Kiina B2-kieli, B2KI

Valinnaisaineen tehtävä: Tarkoitus on tarjota oppilaalle mahdollisuus opiskella kiinan kielen perusteita ja saavuttaa toimiva alkeiskielitaito. Opiskelussa keskitytään arkipäivän tilanteissa tarvittavaan kielitaitoon. Oppitunneilla harjoitellaan paljon suullista kielitaitoa, ääntämistä ja rohkeutta käyttää kieltä. Lisäksi opiskelussa vertaillaan eurooppalaisia ja aasialaisia kieliä.

Keskeisiä sisältöjä ovat itsestä ja omasta elinympäristöstä kertominen, Kiinaan ja muihin kiinankielisiin alueisiin ja niiden kulttuuriin tutustuminen, arkipäivän tilanteissa tarvittavan kielitaidon harjoittelu (esim. ravintolassa ja kaupassa asiointi).

Kieliopista opiskellaan perusteita, esim. tärkeimmät sanajärjestysasiat, substantiivien ja adjektiivien suhde lukumäärien ilmaisemiseen luokittelusanoja käyttäen ja menneisyyden ja tulevaisuuden ilmaisemiseen. Ääntämisen ja toonien harjoittelulla on keskeinen rooli.

Laajuus: B2-oppimäärä eli 2 vvt 8.lk ja 2 vvt 9.lk Oppimisympäristöt ja työtavat: Työtapoina on yksilö-, pari- ja ryhmätyö. Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuu omasta työstä ja korostetaan kielten opiskelun pitkäjänteisyyttä.

Opiskelussa käytetään perinteisen oppikirjan lisäksi sähköisiä ympäristöjä ja kielten sähköisiä oppimislejkejä.

Tuki ja ohjaus: Opetuksen sisältöä eriytetään ylös- ja alaspäin oppilaiden tarpeiden mukaan. Oppituntien aikana tarjotaan yksilöllistä tukea ja ohjausta. Tarvittaessa on mahdollisuus tukiopetukseen.

Arviointi: Arvioinnissa painotetaan oppitunneilla tapahtuvaa jatkuvaa työskentelyä. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan kirjalliset näytöt (kokeet, sanakokeet ja muut kirjalliset työt) sekä suulliset tuotokset (esim. videot). Arviointi on monipuolista ja oppilaalla on koko ajan mahdollisuus näyttää osaamisensa oppitunnilla tapahtuvalla pitkäjänteisellä työskentelyllä. Oppiaine arvioidaan numerolla tai päättötodistuksessa s-merkinnällä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: tutustutaan Kiinaan ja kiinankielisiin alueisiin, opitaan keskeisimmät verbit, adjektiivit, opitaan tervehdyksiä ja tapakulttuuria, tervehdykset, numerot, kertomaan kodista, perheestä ja harrastuksista, värit, kellonajat ja sää. Tavoite on peruskielitaito ja uskallus puhua kieltä. Korostetaan kielen toonien ja sanojen merkityksen yhteyttä.

Kirjoitusjärjestelmässä tutustutaan pinyiniin ja radikaalimerkkeihin.

9.lk: tutustutaan Kiinan suurimpiin kaupunkeihin ja tärkeimpiin historiallisiin kohteisiin, opitaan asioimaan kaupoissa, keskustelemaan vapaa-ajasta, matkailusta ja koulusta, puhumaan säästä ja tutustutaan lisää keskeisiin kiinan kielen rakenteisiin.

Tavoite sekä 8. että 9. luokalla on peruskielitaito ja uskallus puhua kieltä.

Kielet, lyhyet valinnaiset

Satsa på svenska, RUv13 ja RUv15

Valinnaisen tehtävä: Kertausvalinnaisessa kerrataan ruotsin kielen perussanastoa ja kielen keskeisin rakenne kuten substantiivit, verbit, adjektiivit, pää- ja sivulauseen sanajärjestys, pronominit ja prepositioiden käyttö. Tekstien ja kirjoitusharjoitusten aihepiirit ovat yleishyödyllisiä arkielämän tilanteita. Sanastoa laajennetaan eri aihepiirien tekstinymmärtämistehtävien avulla. Lisäksi harjoitellaan ääntämistä, puhumista ja kuullunymmärtämistaitoja. Valinnainen soveltuu sinulle, joka haluat vahvistaa ruotsin osaamistasi innostavalla tavalla. Valinnaisessa hyödynnetään viestintätekniikkaa mahdollisuuksien mukaan.

Laajuus: 1 vvt. 8.lk ja/tai 9.lk, pitkän ja lyhyen ruotsin lukijoille.

Tuki ja ohjaus: Valinnaisen alussa kartoitetaan opiskelijoiden osaamista ja se räätälöidään heidän lähtötasonsa mukaisesti. Valinnaisen tavoitteena on vahvistaa ruotsin kielen osaamista.

Oppilaille tarjotaan aineistoa ja tehtäviä heidän osaamistasonsa mukaan. A ja b-ruotsin lukijoille voidaan tarjota eritasoisia tehtäviä. Eriyttämisessä hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä sekä internetin tarjoamia monia mahdollisuuksia kuten esim. nettitehtävät, kielipelit ja uutissivut. Työtapojen valinnassa huomioidaan erilaiset oppijat. Eriyttämisen tarve selkenee, kun tiedetään valinnaiseen osallistuvien oppilaiden lähtötaso. Mikäli osallistujia on tarpeeksi, voidaan tarvittaessa perustaa kaksi ryhmää, esim. vuosiluokan tai oppimäärän mukaan.

Oppimisympäristöihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa käytetään sekä yksilö- että parityöskentelyä. Perinteisten paperisten oppimateriaalien lisäksi hyödynnetään internettiä materiaalinlähteenä sekä tiedonhaussa. Käytetään erilaisia sähköisiä oppimisympäristöjä esim. Office365. Ipadeja hyödynnetään suullisissa tehtävissä.

Arviointi: Arvioidaan sanallisesti. Valinnainen voi vaikuttaa korottavasti arvosanaan/päättöarvosanaan, mikäli oppilas osoittaa erityistä aktiivisuutta ja taitotasonsa parannusta valinnaisen aikana.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on, että oppilas valinnaisen aikana vahvistaa hänellä jo olevaa ruotsin taitoa ja syventää sitä. Tämä pyritään saavuttamaan kertaamalla pakollisen ruotsin oppiainesta sekä harjoittelemalla uutta sanastoa ja erilaisia tekstejä muualtakin kuin oppikirjasta. Valinnaisen aikana pyritään tekemään retki valinnaisen sisältöihin sopivaan kohteeseen.

Valinnaisen suoritettuaan oppilaalla on paremmat valmiudet jatkaa ruotsin opintoja yläkoulussa sekä toisen asteen oppilaitoksissa. Valinnaisen tavoitteena on myös lisätä motivaatiota ruotsin kielen opiskelua kohtaan ja opettaa oppilasta oivaltamaan itselle parhaiten sopivat oppimistavat ja työskentelytekniikat. Oppilasta kannustetaan ottamaan enemmän vastuuta omasta työskentelystä ja oppimisesta.

Lyhyet valinnaiset aineet, 8. luokka

Leivonnan iloa, 8KOv13

Valinnaisen tehtävä: Opintojen aikana harjoitellaan valmistamaan leivonnaisia erilaisista taikinatyypeistä monipuolisia leivontatekniikoita hyväksikäyttäen.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisessa toteutuu prosessin suunnittelu, toteutus ja arviointi. Sekä oppimista että työn tulosta arvioidaan erillisenä osana oppimisprosessia. Oppimisessa hyödynnetään ryhmää yhteisönä, luokkatiloja, digitaalisia oppimisympäristöjä sekä mahdollisesti pyritään järjestämään vierailu oppimista tukevaan kohteeseen, esimerkiksi johonkin yritykseen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksessa, eriyttämisessä ja tuen järjestämisessä keskeistä on oppilaan motivaation, toiminnan ohjauksen sekä itseohjautuvuuden asteittainen lisääntyminen. Eriyttämisen pohjana on osaamisen lähtötilanne ja tavoitteet taidoissa kehittymiseen. Ajanhallinnan jaksottamista ja työtehtävien jäsentämistä tuetaan oppilaan tarpeen mukaan. Ryhmäkoko opinnoissa on enintään 19 oppilasta työtilat huomioon ottaen.

Arviointi: Oppilas saa opinnoista sanallisen arvioinnin. Oppimisen arviointi keskittyy työprosessin, yhteistyötaitojen sekä tiedonhallinnan arviointiin. Oppilas saa palautetta taidoistaan toimia erilaisissa työtehtävissä leivonnan tehtäviä suunnitellessaan ja toteuttaessaan. Huomiota kiinnitetään keskeisten käsitteiden ja sisältöjen hallintaan oppimiskokonaisuuden hahmottamisessa. Itsearviointia ja vertaisarviointia suoritetaan edellä mainittujen kriteerien pohjalta. Opintojen menestyksellä suoritaminen voi korottaa kaikille yhteisen kotitalouden arvosanaa päättövaiheessa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Oppilas voi valita opintokokonaisuuden kerran kahdeksannen tai yhdeksannen vuosiluokan aikana. Opintojen sisältö on sama molemmilla vuosiluokilla. Tavoitteena on oppia valmistamaan sekä suolaisia että makeita leivonnaisia arkeen sekä juhlaan. Harjoitteleme eri tyyppisten valmistamista (mm. nesteisiä taikinoita, hiivataikinoita sekä rasvaisia taikinoita). Tutustumme leivonnassa käytettäviin keskeisiin raaka-aineisiin ja työvälineisiin sekä niiden käyttöön. Harjoitteleme leivonnaisten hygieenistä käsittelyä, koristelua ja esillepanoa. Oppilaat valitsevat osan toteutettavista töistä. Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat tehtäviä pienryhmissä. Lisäksi tutustumme kahvilayrittäjänä toimimiseen

Tietoinen ja taitava kokki, 8KOv23

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tehtävänä on vahvistaa oppilaan tietoja ja taitoja kotitalouden osa-alueilla. Opitaan soveltamaan olemassa olevaa tietoa uusiin tekniikoihin, raaka-aineisiin ja ruokaohjeisiin. Opintoihin sisältyy hygieniosaamisen perusteet.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Opetusympäristönä toimii koulun kotitalousluokka sekä muut koulun tilat. Mahdollisuuksien mukaan laajennetaan oppimisympäristöjä myös koulun ulkopuolelle, esim. vierailemalla ammattikeittiössä. Työtapojen ja menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja soveltaminen käytäntöön.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen ja tuen järjestämisessä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia. Kotitalouden valinnaisryhmissä maksimiryhmäkoko on luokkatilat huomioon ottaen 19 oppilasta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti. Arvioinnissa painottuvat käytännön työtaidot, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä tiedonhallintataidot. Opintojen menestyksenkäs suorittaminen voi korottaa kaikille yhteisen kotitalouden arvosanaa päättövaiheessa.

Tavoitteet ja sisällöt: Sisältö mukailee vuodenaikoja ja juhlia, osin oppilaiden omien suunnitelmien mukaan.

- Opitaan valmistamaan nopeita ja herkullisia välipaloja ja ruokia
- Tutustutaan uusiin raaka-aineisiin
- Opetellaan uusia tapoja toimia tehokkaasti ja hygieenisesti keittiössä
- Harjoitellaan erilaisten keittiön työvälineiden ja koneiden käyttöä

Lisäksi opintojen aikana opiskellaan hygieniaosaamisen perusteet, jonka jälkeen oppilaalla on mahdollista suorittaa Eviran virallinen hygieniaosaamistesti (testi on vapaaehtoinen ja maksullinen). Hygienia-passi auttaa oppilasta hakemaan elintarvikealan kesätöitä, passi on voimassa toistaiseksi.

Animaatio- ja pelisuunnittelu, 8KUv13

Valinnaisen tehtävä: Tutustuttaa oppilaat animaatioiden ja pelien tekemiseen sekä niiden taustalla oleviin ilmiöihin.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään perinteisin kuvan tekemisen keinoin sekä digitaalisilla välineillä, usein tekniikoita yhdistellään. Valinnaisessa tekemisen pääpaino on pari- ja ryhmätyöskentelyssä, mutta työskentelemme myös yksin.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan oppilaiden aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tutustumme uusiin työtapoihin tehtävien kautta, jolloin oppilaat lähestyvät aihetta osaamistasonsa mukaan, opettajan ohjatessa työskentelyä. Työskentely voi kehittää mm. ryhmätyötaitoja, pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja sekä luovuutta.

Arviointi: Arvioinnissa kiinnitetään huomiota koko työskentelyprosessiin sekä oppilaan aktiivisuuteen ja motivaatioon. Ryhmätöissä kiinnitetään huomiota kykyyn toimia ryhmän jäsenenä sekä koko ryhmän projektin kehittämisen taitoon. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Arviointi on sanallinen, ja se voi korottaa kuvataiteen päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on, että oppilaat tutustuvat animaatioon tekemiseen sekä lauta- ja digitaalisten pelien suunnitteluun. Valinnaisessa tutustumme ilmiöiden taustoihin ja historiaan sekä lähestymme ilmiöitä konkreettisten harjoitusten kautta. Teemme erilaisia animaatioita perinteisin tavoin sekä digitaalisesti, suunnittelemme lautapelit sekä tutustumme alkeelliseen koodausalustaan ja suunnittelemme digitaalisia pelejä.

Käsitöitä kovista materiaaleista 1, 8KSv13

Valinnaisen tehtävä: Valinnaisen tehtävänä on syventää ja kehittää oppilaan tuotesuunnittelutaitoja, erilaisten kovien materiaalien (puu, metalli, kivi, betoni) tuntemusta ja työstötekniikoiden sekä koko käsityöprosessin hallintaa.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä teknisen käsityön tilat sekä muut ympäristöt ja tilat, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Vapaavalintaisten töiden tekeminen valinnaisessa edellyttää aktiivista asennetta ja omatoimista työskentelyä. Käsityön perustaitojen ja materiaalien hallintaa sekä suunnittelutaitoa syvennetään opettajan ohjauksessa. Kädentaitoja on mahdollista kehittää myös valmiiksi annettuja työohjeita noudattamalla kehittäen taitoja kohti itsenäisesti toteutettua käsityöprosessia.

Arviointi: Arviointi tapahtuu jatkuvana näyttönä koko käsityöprosessin perusteella (ideointi-suunnittelu-toteutus). Arviointi koostuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Käsityöprosessista arvioidaan konkreettisen lopputuotteen lisäksi oppilaan kykyä seurata annettuja työohjeita, asennetta ja tahtoa omien käsityötaitojensa aktiiviseen kehittämiseen, kykyä hahmottaa erilaisia tuotevalmistuksen vaiheita, työvälineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä sekä työympäristöstä huolehtimista. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Valinnaisaineen sisällöt: Valinnaisessa opitaan tuote- ja tilasuunnittelun perusteita 3D-mallinnusohjelman avulla. Ohjelmalla suunnitellaan tarpeellinen tuote oikeassa mittasuhteessa esimerkiksi tiettyyn kodin tilaan joko yksilötyönä tai pienimuotoisena sarjatuotantona ryhmässä. Tuotteen valmistuksessa voidaan yhdistää erilaisia materiaaleja ja tekniikoita. Mahdollisuus perehtyä pienen tuotteen suunnitteluun ja valmistukseen 3D-tulostustekniikkaa hyödyntäen. Lisäksi valmistetaan vapaavalinnaisia töitä 1- 3 kpl kovista materiaaleista oman työtahdin mukaan.

Iloa tekstiilitöistä, 8KSv33

Valinnaisen tehtävä: Tutustua erilaisiin erikoistekniikoihin ja kokeilla niitä sekä saada iloa ja hyvää mieltä käsillä tekemisestä.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Sisällöt: Ommellaan, virkataan, kirjotaan, värjätään ja väkerretään rohkeasti kokeillen erilaisia pieniä tai suuria töitä. Oppituntien sisältö suunnitellaan lopullisesti oppilaiden kanssa lähtien heidän tarpeistaan ja toiveistaan.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppitunneilla pääpaino on rohkeassa kokeilussa ja luovuudessa pelkäämättä epäonnistumista. Töitä voidaan tehdä sekä yksilöllisesti että ryhmä- tai paritöinä.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Positiivinen asenne ja kyky keskittyä työskentelemiseen luovat suotuisan ilmapiirin ryhmään ja tukevat omia myönteisiä kokemuksia.

Arviointi: Opiskelu arvioidaan sanallisesti ja oppilas saa opiskelun aikana sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Palloilu, 8Llv13

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on, että oppilas syventää yhteisissä opinnoissa oppimiaan liikunnan perustaitoja eri palloilulajien avulla. Sisällöt tukevat fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Liikkuminen monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä palvelee liikunnan tehtävän ja tavoitteiden saavuttamista. Vaihtelevissa oppimisympäristöissä toteutettu liikunnan opetus kehittää oppilaan valmiuksia liikkua myös vapaa-ajalla. Opetuksessa käytetään koulun liikuntasalia sekä monipuolisesti koulun lähialueiden liikuntapaikkoja. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetustyyliä ja työtapoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksen ja tuen tavoitteena on varmistaa jokaiselle oppilaalle mahdollisuus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä liikuntatunneilla. Ohjauksen ja tuen tärkein ominaispiirre liikunnassa on sosiaalisten ja psyykkisten tekijöiden korostuminen.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti. Opintoja arvioidaan myös itse- ja vertaisarvioinnin avulla. Oppilas saa palautetta edistymisestään ja oppimisestaan. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan edistyminen liikunnan perustaidoissa palloilulajien keinoin. Arvioinnissa huomioidaan myös oppilaan turvallinen ja asiallinen toiminta, reilun pelin periaatteiden mukaan toimiminen sekä vastuunottoa yhteisistä oppimistilanteista.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Liikunnan perustaitojen harjoittaminen monipuolisesti eri palloilulajien keinoin.
- Monipuolisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen eri vuodenaikoina.
- Fyysisesti turvallinen oppimisympäristö ja psyykkisesti turvallinen oppimisilmapiiri.
- Reilun pelin periaatteiden hallinta
- Tuetaan oppilaan kasvua aktiiviseksi liikkujaksi ja tunnustetaan oppilaan liikunnallisia vahvuuksia.

Musiikkiliikunta, 8Lv33

Valinnaisen tehtävä: Valinnaisen tarkoituksena on tuottaa sellaista liikuntaa, johon musiikki liittyy kiinteästi. Siinä yhdistyvät musiikin kuuntelu, laulaminen, kehon liike ja oma keksintä. Musiikkiliikunnassa aktivoidaan koko keho aistimaan ja sisäistämään liikettä ja musiikkia.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tunnin työtapoja ovat mm. tanssi ja kehorytmiikka. Myös oppilaat voivat toimia tanssien tai koreografioiden ohjaajina.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin ja liikunnan opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteistoiminta on mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon sekä myönteisiin musiikki- ja liikuntakokemuksiin. Ohjauksen ja tuen tavoitteena on varmistaa jokaiselle oppilaalle mahdollisuus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä. Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri luo pohjan yksilölliset tarpeet huomioivalle opetukselle.

Arviointi: Arviointi on jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunneilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen, arvot sekä vastuunotto itsenäisestä ja koko ryhmän työskentelystä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on harjoittaa koordinaatiota ja kehonhallintaa, kontakti- ja kommunikointikykyä, aisteja ja musiikillisia taitoja, mielikuvitusta, ilmaisua, keskittymistä, havaintokykyä, ajattelua, muistia ja musiikin elementtien ymmärtämistä sekä tarjota elämyksiä musiikin ja liikkeen parissa.

Bändisoitto 1, 8MUv13

Valinnaisaineen tehtävä: Nyt soittamaan! Valinnaisessa keskitytään bändisoittoon seitsemännellä luokalla opiskeltujen instrumenttien (rummut, piano, basso, kitara, laulu ym.) soittotaitoja ja yhteissoittoa kehittämisen.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, jossa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon, myönteisiin musiikkikokemuksiin ja -elämyksiin.

Tuki ja Ohjaus: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti. Oppilas saa palautetta oppimisestaan ja edistymisestään. Arvioinnissa ovat käytössä myös itse- ja vertaisarviointia. Arvioinnin perustana ovat osallistumisaktiivisuus, omien taitojen kehittyminen, asennoituminen sekä toimiminen ryhmän jäsenenä. Valinnaisessa osoitella osaamisella on mahdollista korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on syventää musiikillista ilmaisua, rohkeutta musiikin luovaan tuottamiseen ryhmässä. Ohjelmisto suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kesken kaikkien taidolliset lähtökohdat ja mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Digimusiikkia, 8MUv33

Valinnaisaineen tehtävä: Tule valinnaiseen hyödyntämään digitekniikkaa musiikinopiskelussa! Tavoitteena on tutustuttaa oppilaat digiperustaiseen luovaan musiikin tuottamiseen monipuolisten sovellusten avulla. Oppilaat otetaan mukaan sisällön suunnitteluun.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, jossa hyödynnämme digitaalisia oppimisympäristöjä. Työskentelemme itsenäisesti, pareittain sekä ryhmissä. Työskentelyssä pyritään tarjoamaan oppilaille mahdollisuus myönteisiin musiikkikokemuksiin sekä luovaan työskentelyyn tarvitsematta hallita eri instrumenttien taitoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja sekä työskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla pyritään vahvistamaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Arviointi on jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunteilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen, arvot sekä vastuunotto itsenäisestä ja koko ryhmän työskentelystä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisessa tutustumme monipuolisesti erilaisiin tietokoneohjelmiin ja erityisesti iPadin musiikkisovelluksiin. Sävellämme musiikkia, teemme äänimaailmoja ja –tehosteita sekä jammailemme ja improvisoimme tableteilla tai niiden avustuksella. Samoilla laitteilla kokeilemme erilaisten instrumenttien soittoa, nuottien kirjoitusta ja niin halutessa tutkiskelemme digiavusteisesti musiikin teoriaa, musiikin aikakausia ja ilmiöitä.

Käytössä on sovelluksia, kuten Garage Band, MadPad, Launchpad, MusicMakerJam, iRealpro ja paljon muita. Oppilaiden mielenkiinnon kohteet huomioidaan valinnaisen suunnittelussa!

Syvennetty lajintuntemus, 8Blv13

Valinnaisaineen tehtävä: Syvennetään monipuolisin työtavoin lajintuntemuksen osaamista.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilaille on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja opetusmenetelmiin liittyvät erityispiirteet: Tuntien alussa tehdään tutkimussuunnitelma: mitä tutkitaan ja miten. Koulun lähiympäristössä liikutaan paljon: kerätään näytteitä, valokuvataan, tutustutaan jälkiin ja jätöksiin maastossa. Luokassa tutkitaan kerättyjä näytteitä, arvioidaan suunnitelman toteutumista ja etsitään netistä tietoa lajeista.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Oppilaat tekevät valitsemastaan aiheesta mukaan päiväkirjan/tutkimustyön; valitsevat havainnointi- ja aineiston keräysmenetelmät ja tuottavat lopuksi tutkimuksestaan tulokset valitsemallaan esitystavalla.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat työskentely maastossa ja luokassa sekä tunneista tehty päiväkirja/tutkimustyö ja itsearviointi. Jatkuva näyttö ja oppilaan oppimisprosessin kehittyminen ovat olennaisia arvioinnissa huomioitavia asioita. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnaisen arvosanalla voi korottaa biologian arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on tutustua eliölajeihin ja lajintuntemuksen menetelmiin sekä tutkimustyöhön.

Tähtitiede, 8FYv13

Valinnaisaineen tavoite: Tarjotaan syvennetyt perustiedot universumista.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilaille on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Hyödynnetään tietokoneavusteista opiskelua. Laaditaan omatoimisesti Power Point portfolio. Pyritään tekemään opintokäynnit Ursan tähtitorniin ja Tähtitieteen museoon.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Ryhmällä ei ole maksimikokoa, ottaen kuitenkin huomioon edellisen kohdan vaatimukset. Oppilaat saavat tarpeidensa mukaan apua ja tukipetusta. Oppimisprosessia seurataan jatkuvasti oppilaskohtaisen tuntipäiväkirjan avulla.

Arviointi: Sanallinen arviointi, joka perustuu itsenäisesti valinnaisen aikana tehtyyn portfolioon. Oppimisprosessia seurataan jatkuvalla näytöllä sekä oppilaiden valinnaisen aikana tekemien minitutkimusten avulla. Samalla oppilaat saavat tietoa omasta oppimisestaan. Oppilaat tekevät lyhyitä esityksiä valinnaisenedetessä. Suoritus voi korottaa yhteisen oppiaineen päättöarviointia.

Tavoitteet ja sisällöt: Syvennetään aiemmin opittua mm. havaintojen, netin sivustojen ja vertaiskeskustelujen avulla. Oppiminen tapahtuu pääasiassa omien tutkimusten ja havaintojen pohjalta. Oppilaat havainnoivat itse töitään ja tekevät niistä työselostuksia

Kokeellista kemiaa, 8KEv13

Valinnaisaineen tehtävä/tarkoitus ja tavoitteet: Tavoitteena on 7. ja 8. luokan kemian oppimäärän syventäminen erilaisten tutkimusten avulla. Opitaan käyttämään erilaisia kemian työvälineitä ja työtapoja sekä havainnoimaan eri vaiheiden ja tulosten yhteyttä toisiinsa. Harjoitellaan muistiinpanojen ja työselostusten tekemistä.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilaille on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Työskentely tapahtuu kemian luokassa ja on suurimmaksi osaksi kokeellista työskentelyä parin kanssa.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentely tapahtuu suurimmaksi osaksi kemian luokassa kokeellisia töitä tehden.

Arviointi: Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja raportoida annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Arvioidaan sanallisesti. Voi korottaa kemian arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Syvennetään aiemmin opittua mm. arkipäivän kemian ja rikoskemian menetelmin. Oppiminen tapahtuu pääasiassa omien tutkimusten ja havaintojen pohjalta. Oppilaat havainnoivat itse töitään ja tekevät niistä työselostuksia. Keskeisiä työtapoja ovat pienryhmä- ja itsenäinen työskentely. Opetellaan tiedonhakua mm. tutustumalla kemian merkkihenkilöihin. Tehdään mahdollisesti vierailu kemianluokka Gadoliniin Helsingin yliopistolle tai Lumarts-laboratorioon Aalto yliopistolle.

Soveltava matematiikka, 8MAv13

Valinnaisen tehtävä ja tavoitteet: Valinnaisen tarkoituksena on laajentaa matematiikan osaamista tutustumalla uusiin matematiikan osa-alueisiin.

Laajuus: 1 vvt, 8. lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnainen sopii 8. luokkalaisille. Valinnaisessa työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet.

Arviointi: Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja tehdä annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnaisen arvosanalla voi korottaa matematiikan arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tutustutaan mm. matematiikan historiaan, salausmenetelmiin ja pelien matematiikkaan.

Arkkitehtuuri, 8MAv23

Valinnaisen tehtävä ja tavoitteet: Matematiikkaa ja kuvataidetta integroivan valinnaisaineen tavoitteena on, että oppilas tutustuu talon suunnitteluun, siihen liittyvään matematiikkaan sekä tietokoneavusteiseen 3D-mallinnukseen ja pienoismallin rakentamiseen.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Työskentely-ympäristö vaihtelee normaalista luokkatilasta atk-luokkaan. Oppilaat myös työskentelevät monipuolisesti laskien, piirtäen, mitaten sekä 3D-mallintaen koneella ja rakentaen käsin pienoismalleja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Oppilaiden mielenkiinnon kohteet otetaan huomioon opetuksessa.

Arviointi: Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja tehdä annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnaisen arvosanalla voi korottaa sekä matematiikan että kuvaamataiteen arvosanaa.

Järvenperän koulu

Espoon kaupunki

7.1.2020

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisessa harjoitellaan unelmatalon piirtämisen ja suunnittelemisen lisäksi mm. mit-takaavaa, kavaljeeriperspektiiviä, 3D-mallinnusta sekä pienoismallien tekemistä. 3D-mallinnus tehdään tietoko-neavusteisesti.

Lyhyet valinnaiset aineet, 9. luokka

Mat på svenska, 9KOv25

Valinnaisen tehtävä: Opetusjakson aikana oppilas oppii pohjoismaista ruoka- ja tapakulttuuria kahdella kotimaisella kielellä. Oppilaan ruotsin sanavarasto karttuu ja suullinen kielitaito kehittyy käytännön ruoanvalmistus- ja ruokailutilanteissa.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristön tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, arjen hallinnan oppimista ja vuorovaikutusta. Kotitaloudessa oppimisympäristönä toimii koulun kotitalousluokka sekä koulun muut tilat ja mahdollisuuksien mukaan koulun lähiympäristö. Opetus on ns. kielikylypyopetusta, jossa tunneilla on mukana sekä kotitalousopettaja että ruotsin opettaja. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä ja sosiaalista mediaa.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen ja tuen järjestämisessä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia. Kotitalouden valinnaisryhmissä maksimiryhmäkoko on luokkatilat huomioon ottaen 19 oppilasta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti. Kotitaloustunnilla opittavia taitoja arvioidaan jatkuvasti kaikilla taitojen osa-alueilla: yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, käytännön työtaidot sekä tiedonhankinta ja –käsittelytaidot. Arviointiin sisältyy opettajan arviointi sekä oppilaan itsearviointi. Arvioinnissa otetaan huomioon vastuun ottaminen omasta tehtävästä ryhmän jäsenenä, opittujen tietojen ja taitojen soveltaminen sekä myös työtehtävään syventyminen ja ruotsinkielisten ohjeiden ymmärtäminen ja noudattaminen. Arvioinnissa huomioidaan erityisesti rohkeus käyttää ruotsia käytännön tilanteissa sekä tarpeellisten kulttuurisidonnaisten fraasien oppiminen esimerkiksi ruokailutilanteissa. Ruotsin kielen aktiivinen ja kiitettävä käyttö voidaan huomioida ruotsin päättöarvioinnissa korottavasti.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on saada oppilaat innostumaan ruotsin kielestä arkipäivän tilanteiden ja kielenkäytön avulla. Tutustumme pohjoismaiseen ruoka- ja tapakulttuuriin valmistamalla ruokia ja leivonnaisia pohjoismaisista raaka-aineista. Ruokaohjeet ovat ruotsinkielisiä ja mahdollisimman paljon digitaalisessa muodossa. Oppilas tutustuu perinteisiin pohjoismaisiin raaka-aineisiin ja ruokiin sekä ruoanvalmistusmenetelmiin. Valinnaisen aikana teemme projektityön jokaisesta pohjoismaasta. Käytämme aktiivisesti sähköisiä oppimisympäristöjä ja jaamme tekemistämme instagramissa.

Kuvataiteen digitaalinen työpaja, 9KUv15

Valinnaisen tehtävä: Tutustuttaa oppilaat erilaisten digitaalisen kuvan tuottamisen muotoihin ja välineisiin.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään pääasiassa itsenäisesti atk-luokan päätteillä ja valinnaisessa hyödynnetään digitaalisia välineitä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan oppilaiden aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tutustumme uusiin ohjelmiin yhteisesti, mutta tämän jälkeen oppilaat toteuttavat tehtäviä omatoimisesti, osaamistasonsa mukaan, opettajan ohjauksessa työskentelyä. Työskentely voi kehittää mm. oppilaiden pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja sekä luovuutta.

Arviointi: Arvioinnissa kiinnitetään huomiota koko työskentelyprosessiin sekä oppilaan aktiivisuuteen ja motivaatioon. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Valinnainen arvioidaan sanallisesti, ja se voi korottaa kuvataiteen päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on, että oppilaat tutustuvat digitaalisen kuvan tekemisen eri muotoihin ja osaavat hyödyntää niitä omassa työskentelyssään ja visuaalisissa tuotoksissaan. Valinnaisen aikana tutustumme mahdollisuuksin mukaan digitaaliseen kuvankäsittelyyn, vektorigrafiikkaan, videoeditointiin, 3D-mallintamiseen ja taitotiedostojen tekemiseen. Valinnaisen tehtävänannoissa hyödynnetään oppilaiden omaa kuvamaailmaa, esimerkiksi valokuvien muokkauksessa hyödynnetään myös oppilaiden itse ottamia kuvia. Tärkeä on ennen kaikkea saada oppilaat innostumaan digitaalisista visuaalisen tuottamisen välineistä. Valinnaisen jälkeen oppilas tuntee perusasioita käytetyistä ohjelmista. Tästä voi olla apua mm. kesätöiden haussa.

Kuva ja ääni, 9KUv25

Valinnaisaineen tehtävä: Valinnaisessa pohditaan kuva ja äänen suhdetta ja tutustutaan kuvataiteen ja musiikin käsitteisiin ja elementteihin käytännön kautta. Valinnaisessa käytetään monipuolisia työtapoja ja myös luodaan uusia.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa toimitaan sekä kuvataiteen että musiikin työtiloissa molempien työvälineitä hyödyntäen. Työskentely tapahtuu itsenäisesti tai työpajatyypillisesti pienryhmissä. Myös digitaalisia oppimisympäristöjä hyödynnetään.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan yhteistyötaitoja vahvistavia tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Arviointi on jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunneilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen, arvot sekä vastuunotto itsenäisestä ja koko ryhmän työskentelystä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnainen arvioidaan sanallisesti, ja se voi korottaa kuvataiteen ja musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisen tavoitteena on taiteiden hyödyntäminen monialaisesti. Tavoitteena on, että oppilas löytää kuvan ja äänen (musiikin) yhdistämisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja oppii monipuolisia työskentelytapoja oman ilmaisunsa tueksi. Oppilasta tuetaan kuvan ja äänen yhdistämiseen liittyvien säännönmukaisuuksien ymmärtämisessä ja tietoteknisten valmiuksien lisäämisessä. Työtapa on mm. äänen muokkaus ja äänitehosteiden luominen sekä yhdistäminen animaatioon ja elokuvaan sekä musiikillinen ideointi ja säveltäminen kuva- tai liikelähtöisesti tai päinvastoin. Mahdollisuus on tuottaa vaikka itse sävelletylle musiikille musiikkivideo, sisällyttää videoon erilaisia animaatioita tai käyttää työtapoina on mm. green screen -tekniikkaa (esim. ihmisiä upotetaan erilaisiin haluttuihin taustakuviin).

Käsitöitä kovista materiaaleista 2, 8KSv15

Valinnaisen tehtävä: Syvennetään opittuja tekniikoita erilaisten kovien materiaalien työstämisestä ja tuotesuunnittelusta. Opitaan kodin kunnostustustyötaitoja.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä teknisen käsityön tilat sekä muut ympäristöt ja tilat, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Vapaavalintaisten töiden tekeminen valinnaisessa edellyttää aktiivista asennetta ja omatoimista työskentelyä. Käsityön perustaitojen ja materiaalien hallintaa sekä suunnittelutaitoa syvennetään opettajan ohjauksessa. Kädentaitoja on mahdollista kehittää myös valmiiksi annettuja työohjeita noudattamalla kehittäen taitoja kohti itsenäisesti toteutettua käsityöprosessia.

Arviointi: Arviointi tapahtuu jatkuvana näyttönä koko käsityöprosessin perusteella (ideointi-suunnittelu-toteutus). Arviointi koostuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Käsityöprosessista arvioidaan konkreettisen lopputuotteen lisäksi oppilaan kykyä seurata annettuja työohjeita, asennetta ja tahtoa omien käsityötaitojensa aktiiviseen kehittämiseen, kykyä hahmottaa erilaisia tuotevalmistuksen vaiheita, työvälineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä sekä työympäristöstä huolehtimista. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Sisällöt: Vapaavalintaisia monimateriaalisia töitä kovista materiaaleista (1-4 kpl) oman kiinnostuksen ja työn laajuuden mukaan. Mahdollisuus perehtyä pienen tuotteen suunnitteluun ja valmistukseen 3D-tuotustekniikkaa hyödyntäen. Perehdytään kodin kunnostuksessa tarvittaviin tekniikoihin, materiaaleihin, työkaluihin ja laitteisiin. Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailu käsityö-, materiaali- tai teknologia-alan yritykseen ja tutustutaan paikkoihin, joissa Espoossa voi jatkaa käsityötaitojensa kehittämistä.

Bändisoitto 2, 9MUv15

Valinnaisaineen tehtävä: Hei, me soitetaan taas! Valinnaisessa keskitytään bändisoittoon seitsemännellä ja kahdeksannella luokalla opiskeltujen soittimien (rummut, piano, basso, kitara, laulu ym.) taitoja ja yhteissoittoa kehittäen. Ohjelmisto suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kesken kaikkien taidolliset lähtökohdat ja mielenkiinnon kohteet huomioiden. Valinnaisessa voidaan mahdollisuuksien mukaan tuottaa myös musiikkia erilaisilla bändikokoonpanoilla, projektiluontoisia töitä, tai muuta ohjelmaa koulun juhliin.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon, myönteisiin musiikkikokemuksiin ja -elämyksiin.

Tuki ja ohjaus: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Arviointi on jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunneilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen, arvot sekä vastuunotto itsenäisestä ja koko ryhmän työskentelystä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnainen arvioidaan sanallisesti, ja se voi korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on syventää musiikillista ilmaisua, rohkeutta musiikin luovaan tuottamiseen ryhmässä. Ohjelmisto suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kesken kaikkien taidolliset lähtökohdat ja mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Tutkimme biologiaa pintaa syvemältä, 9Blv15

Valinnaisen tehtävä: Tarjotaan syvennetyt perustiedot eliöiden anatomiasta, ekologiasta, fysiologiasta ja etologiasta.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilaille on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja opetusmenetelmiin liittyvät erityispiirteet: Tietokoneavusteista ja käytännöllistä opiskelua. Työskennellään laboratorioluokassa. Mahdollisuuksien mukaan vierailuja.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä

koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Oppilaat voivat tehdä esim. tutkimussuunnitelman tai päiväkirjan, johon suunnittelevat oppimisprosessinsa alusta loppuun. Oppilaat toteuttavat tutustumisen valitsemaansa biologian aiheeseen suunnitelmansa kautta. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Ryhmällä ei ole maksimikokoa, ottaen kuitenkin huomioon edellisen kohdan vaatimukset. Oppilaat saavat tarpeidensa mukaan apua ja tukiopetusta. Oppimisprosessia seurataan jatkuvasti oppilaskohtaisen tuntipäiväkirjan avulla.

Ryhmällä ei ole maksimikokoa, ottaen kuitenkin huomioon edellisen kohdan vaatimukset

Arviointi: Sanallinen arviointi, joka perustuu itsenäisesti valinnaisen aikana tehtyyn portfolioon. Oppilaat tekevät lyhyitä esityksiä valinnaisen edetessä. Niiden avulla oppilas seuraa omaa ja opettaja oppilaan oppimista. Suoritus voi korottaa yhteisen oppiaineen päättöarvosanaa. Sanallinen arviointi, joka perustuu itsenäisesti valinnaisen aikana tehtyyn portfolioon.

Tavoitteet ja sisällöt: Tutkitaan käytännössä kasvien kasvatusta, lemmikkien hoitoa ja käyttäytymistä, eläinten anatomiaa ja tutustutaan evoluutioon. Pyritään vierailemaan luonnontieteen alan teollisuuslaitoksessa ja jossain luonnontieteellisessä museossa tai näyttelyssä.

Kokeellinen fysiikka, 9FYv15

Valinnaisen tehtävä: Laajentaa ja syventää fysiikan sisältöjä sekä mahdollistaa fysiikan ilmiöiden havainnollistamista käytännössä kokeellisesti. Oppilaat otetaan mukaan sisällön suunnitteluun.

Laajuus: 1 vvt 9.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilaille on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena luoda monipuolinen ja laaja fysiikan oppimiskokonaisuus joissa erilaiset fysiikan työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollisia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Fysiikan opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunneilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen, vastuunotto itsenäisestä ja koko ryhmän työskentelystä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti ja se voi korottaa fysiikan päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: 9. vuosiluokan tavoitteet määräytyvät ryhmän taitojen ja kiinnostuksen mukaisesti. Sisältö rakentuu paitsi erilaisista työtavoista, myös ryhmän kanssa yhteistyössä valittavan aiheiden mukaisesti.

Kerrataan ja syvennetään kemian osaamista, 9KEv15

Valinnaisen tehtävä/tarkoitus ja tavoitteet: Tavoitteena on, että oppilas ymmärtää peruskoulun kemian avainasiat ja pääsee tutustumaan jo lukion kemiaan sekä töiden että teorian osalta.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Työskentely tapahtuu pääosin kemian luokassa kokeellisia töitä tehden.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentely tapahtuu kemian luokassa ja on suurimaksi osaksi kokeellista työskentelyä.

Arviointi: Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja raportoida annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Arvioidaan sanallisesti ja se voi korottaa kemian päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Kerrataan aiemmin opittua erilaisten töiden avulla. Uuden oppimisen tukena käytetään sekä oppikirjaa että kokeellista työskentelyä. Oppiminen tapahtuu pääasiassa omien tutkimusten ja havaintojen pohjalta. Töistä kirjoitetaan työselostuksia. Keskeisiä työtapoja ovat pienryhmä- ja itsenäinen työskentely. Tehdään mahdollisesti vierailu kemianluokka Gadoliniin Helsingin yliopistolle tai Lumarts-laboratorioon Aalto yliopistolle.

Syventävä matematiikka, 9MAv15

Valinnaisen tehtävä: Syvennetään ja laajennetaan peruskoulun matematiikan oppimäärää.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnainen soveltuu 9. luokkalaisille. Valinnaisessa työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Oppilaita

osallistetaan vahvasti aineen opiskelun toteutukseen. Tehtäviä on tarjolla niin paljon, että oppilas voi valita niistä itselleen sopivimmat tehtävät.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat tuntiaktiivisuus, valinnaisessa tehdyt työt ja tehtävät - jatkuva näyttö. Valinnaisen arvosana voi korottaa matematiikan päättöarvosanaa. Valinnainen arvioidaan sanallisesti.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on antaa paremmat lähtökohdat lukion matematiikan opinnoille kertaamalla vanhaa ja laajentamalla jo aiemmin opittua. Valinnaisessa käsitellään mm. polynomien muisti-kaavoja, toisen asteen yhtälön ratkaisemista ja murtolausekkeiden sieventämistä.

Ohjelmointi ja matematiikka, xTT05

Valinnaisen tehtävä: Opetellaan ohjelmoinnin alkeita; opetellaan loogista ajattelua ja harjoitellaan yksinkertaisen koodin kirjoittamista sekä syvennetään matematiikan osaamista oppilaiden kiinnostuksen mukaan.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnainen soveltuu 9. luokkalaisille. Opetus tapahtuu pääasiallisesti tietokoneilla atk-luokassa.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat tuntiaktiivisuus, valinnaisessa tehdyt työt ja tehtävät - jatkuva näyttö. Valinnaisen arvosana voi korottaa matematiikan päättöarvosanaa. Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisen sisältöä tarkennetaan oppilaiden kanssa. Tarkoituksena on opetella ohjelmoinnin alkeita ainakin yhdellä ohjelmointikielellä ja syventää matematiikan osaamista.

Lyhyet valinnaiset aineet, 8. ja/tai 9. luokka

Valinnaisia tekstiilitöitä, 8KSv23 Ja 9KSv25

Tavoite: Soveltaa aiemmin hankittua osaamista uusien tekstiilituotteiden valmistamisessa ja kehittyä edelleen osaamisessa. Tavoitteena on myös kehittää luovuutta sekä saada onnistumisen kokemuksia käsin tekemisestä.

Laajuus: 1 vvt 8. ja/tai 9.lk

Sisällöt: Oppilaat valmistavat eri tekstiilityötekniikoin vapaavalintaisia tekstiilejä, kuten vaatteita, asusteita, kodintekstiilejä tai koristetekstiilejä.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tekstiilityön opiskelussa keskiössä on oppilas ja hänen oppimisensa. Oppimisympäristöinä voimme hyödyntää muitakin tiloja kuin luokkahuonetta ja työtapoina voi olla yksilöllisen työskentelyn lisäksi pari- tai ryhmätyöskentely.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Opiskelussa, ohjauksessa ja eriyttämisessä on keskeistä jokaisen oppilaan edistyminen lähtien omalta lähtötasoltaan. Opiskelussa pyritään motivoituneeseen ja itseohjautuvaan työskentelyyn ja sitä kautta edistymään taidoissa ja tiedoissa.

Arviointi: Tekstiilityön opiskelu on prosessi, jossa edetään suunnittelun ja valmistamisen kautta lopputulokseen. Arvioinnissa otetaan koko prosessi huomioon. Lisäksi arviointiin vaikuttaa tietoaineksen hallinta, keskeisten käsitteiden osaaminen sekä kyky dokumentoida omaa prosessia. Oppilas saa sanallista palautetta. Valinnainen arvioidaan sanallisesti ja opintojen menestyksenkäs suorittaminen voi korottaa kaikille yhteisen käsityön arvosanaa päättövaiheessa.

Sirkustaide, 8Llv23 ja 9Llv25

Valinnaisaineen tehtävä: Sirkustaiteen valinnaisaineen tehtävä on tutustuttaa oppilas sirkusharjoitteluun ja antaa hänelle positiivisia kokemuksia oman kehon käytöstä erilaisten sirkuslajien harjoittelussa. Oppilas saa käsityksen sirkuksesta esittävän taiteen lajina sekä pääsee kokeilemaan esiintymistä sirkuksen viitekehyksessä.

Laajuus: 1 vvt 8. ja 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Sirkustaiteen harjoittelu vaatii turvallisen oppimisympäristön, josta löytyvät opetukselle tarpeelliset välineet. Järvenperän koulun yhteydessä on Espoon esittävän taiteen koulun sirkustila, jota voidaan käyttää sirkuksen valinnaisaineen harjoitustilana.

Työtapoina sirkustaiteen opetuksessa on ryhmäopetus, fyysinen sirkustekniikan harjoittelu, kehonhuollon harjoitteet, yksilöllinen oppilaan ohjaaminen temppujen oikean tekniikan suorittamiseen, pelit ja leikit, esiintymis- ja ilmaisuharjoitteet. Sirkustaiteen harjoittelussa korostuu fyysinen turvallisuus, pitkäjänteisyys ja kurinalaisuus.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Sirkustaiteen opiskelussa maksimi ryhmäkoko on 14 oppilasta turvallisuustekijöistä johtuen. Tehtäviä voidaan tarvittaessa yksilöllistää opetustilanteessa oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Arviointi: Sirkustaiteessa arviointi perustuu pääasiassa oppilaan asettamiin henkilökohtaisiin tavoitteisiin sekä valinnaisen yleisille tavoitteille. Valinnaisen arviointi on sanallinen. Sirkuksen valinnaisaineen arviointi voi korottaa liikunnan päättöarviointia.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Sirkustaiteen valinnaisaineen tavoitteena on, että:

- Oppilas saa positiivisia kokemuksia oman kehon käyttämisestä sirkusharjoittelussa.
- Oppilas oppii sirkuksessa tarvittavia perustaitoja ja harjoittelee pitkäjänteisesti sirkustekniikoita.
- Oppilaan oma ilmaisutaito kehittyy ja hän saa rohkeutta esiintymiseen.
- Oppilas oppii ymmärtämään sirkustaiteen osana esittävän taiteen kenttää.

Valinnaisaineen sisällöt täsmentyvät aina opetusryhmän tarpeiden mukaisesti. Sirkustaiteen valinnaisaineessa korostuu ominainen fyysinen harjoittelu, joka on tasolta toiselle etenevää. Yksilöllinen eteneminen ja opetuksen toteuttaminen on olennaista.

Opinnoissa tutustutaan eri sirkuslajien perustekniikoihin oppilaiden omien toiveiden mukaisesti. Vuoden aikana oppilas valitsee jonkin sirkuslajin, johon hänen opiskeluaan painotetaan. Opinnoissa opiskellaan turvallisen harjoittelun periaatteita ja kehonhuoltoa. Sirkuksen valinnaisaineen opintojen aikana valmistetaan esitys, johon kaikki opetusryhmän oppilaat osallistuvat. Esiintymistaitoa harjoitellaan ilmaisuharjoitteilla, peleillä ja leikeillä.

Yhtyelaulu, 8MUv23 ja 9MUv25

Valinnaisaineen tehtävä: Tehtävänä on laulutekniikan sekä yhteislaulutaitojen kehittäminen ja laulamisen ilon tuottaminen.

Laajuus: 1 vvt 8. tai 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon, myönteisiin musiikkikokemuksiin ja -elämyksiin.

Tuki ja ohjaus: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Arviointi on jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunneilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen

kehittämiseen, sekä vastuunotto itsenäisestä ja ryhmän työskentelystä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnainen arvioidaan sanallisesti, ja se voi korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Valinnaisessa pääsee keskittymään pelkästään lauluun - vaikka soittaakin saa, jos niin haluaa! Keskitymme huolelliseen äänenavaukseen, kehitämme äänenkäyttöä ja laulutaitoa. Harjoitteleme mikkilaulua sekä harjoitamme moniäänisen laulamisen taitoja sekä tausta- eli stemmalaulamista. Ohjelmistosta neuvottelemme yhdessä ja valitsemme eri tyyliä kappaleita, jotka voivat olla päivän hittejä, kiinnostavia klassikoita tai muuten vain hyviä biisejä. Opimme nauttimaan laulamisen. Ryhmässä valmistetaan mahdollisuuksien mukaan esityksiä koulun tapahtumiin. Esiintyminen tilaisuuksissa on kuitenkin vapaaehtoista.

Kunkin vuosiluokan tavoitteet määräytyvät ryhmän taitojen ja kiinnostuksen mukaisesti. Sisältö rakentuu paitsi erilaisista harjoituksista ja tekniikoista, myös ryhmän kanssa yhteistyössä valittavan ohjelmiston mukaisesti.

"Ajattelen, siis olen", xFIL03 ja xFIL05

Valinnaisen tehtävä: Mitä on ajattelu? Mitä voin argumentoida perustellusti? Mitä on filosofia? Tutustumme filosofiaan ja sen perusteisiin sekä historiaan. Harjaannutamme taitojamme keskustella ja ottaa kantaa.

Laajuus: 1 vvt, 8. ja 9.lk, voidaan tarvittaessa toteuttaa myös sekaryhmänä.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Filosofian valinnaisaineessa hyödynnetään vahvasti sähköisiä oppimisympäristöjä. Keskeistä on oma oppimisen reflektointi hyödyntäen sähköistä oppimispäiväkirjaa. Tunneilla painottuu vahvasti keskusteleminen ja toiminnalliset työtavat. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään myös lähiympäristöä. Oppilaille on mahdollisuus vaikuttaa työskentelytapoihin.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisaineen sisällöt ja työtavat rakennetaan oppilaiden tarpeista käsin. Vertaisoppiminen ja vertaisarviointi tukevat oppilaan omia oppimisen taitoja. Sekaryhmässä tehdään eriyttämistä vuosiluokkien välillä, mutta yhtä lailla rakennetaan siltoja vuosiluokkien välille.

Arviointi: Arviointi toteutetaan sanallisena. Hyväksytyt suoriutuminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja osallistumista. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota argumentaatiotaitojen kehittymiseen sekä vuorovaikutus- ja sosiaalisten taitojen vahvistamiseen. Oppimispäiväkirjan huolellinen tekeminen sekä tuntitehtävien suorittaminen hyväksytysti. Tunneille valmistautuneena tuleminen edellyttää myös kotona tehtäviä töitä. Mahdollisuuksien ja kiinnostuksen mukaan voidaan myös hyödyntää esim. avoimen yliopiston luentoja eriyyttämisessä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8. luokka

- Tutustutaan filosofiaan oppiaineena sekä filosofisen ajattelun perusteisiin.
- Harjoitellaan filosofista päättelyä ja argumentointia.
- Tutustutaan filosofian historiaan ja merkkihenkilöihin (esim. Aristoteles, Sokrates ja Platon)
- Helppoihin filosofisiin teksteihin tutustumista.
- Tehdään filosofinen tutkimustehtävä, jonka aiheena on oppilaan valitsema nuorten elämää, koulu maailmaa ja/tai vapaa-aikaa koskettava teema. Tutkimustyö tehdään kyselytutkimuksena.

9. luokka

- Jatketaan filosofisen argumentoinnin harjoittelua eri keinoin: tekstit, välittelyt, keskustelut.
- Logiikka filosofisessa pohdinnassa.
- Hyvä elämä filosofisena kysymyksenä: ihminen, hyvä elämä ja yhteiskunta.
- Jatketaan tutustumista filosofian historiaan ja sen merkkihenkilöihin.
- Tehdään paljon keskustelu ja väittelyharjoituksia.
- Sovelletaan filosofiaa muihin oppiaineisiin kuten uskonto, elämäntutkimus ja yhteiskuntaoppi.
- Hyödynnetään aineistoina median ja uutisten ajankohtaisia teemoja ja keskusteluja.

Tukarit, xTUK03 ja xTUK05

Valinnaisen tehtävä: Valinnaisaineen tehtävänä on edistää oppilaiden osallisuutta koulussa. Tukioppilaiden järjestämien tapahtumien kautta pyritään osallistamaan koko kouluyhteisöä. Oppilaiden kanssa ideoidaan ja mietitään erilaisia vaikuttamisen välineitä, joilla pyritään tukemaan positiivisesti koko koulun arkea kuten kouluviihtyvyyttä, kummiluokkia, ryhmätyötä sekä koulun ilmapiiriä ja yleistä henkeä. Tukareiden tehtävänä on myös pyrkiä ennalta ehkäisemään koulukiusaamista ja puuttua siihen. Valinnaisen aikana käytetään viestintäteknologiaa esim. iPadeja ja opitaan mm. kuvaamaan ja editoimaan koulun tapahtumia. Tukarivalinnaisen valinneilta oppilailta edellytetään sitoutumista ja aktiivista osallistumista koulun tukaritoimintaan.

Laajuus: 1 vvt 8.lk, 1 vvt 9.lk

Tavoite: Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää koulun yhteisöllisyyttä. Toiminnan avulla pyritään vaikuttamaan koulun yhteisiin asioihin yhteistyössä koulun aikuisten kanssa. Tukioppilaat pyrkivät käyttäytymisellään huomioimaan toiset ja lisäämään koulussa viihtyvyyttä. Näin he omalla osallisuudellaan pyrkivät luomaan kouluun myös turvallisemman oppimisympäristön. Tukioppilaat pyrkivät toiminnallaan ehkäisemään ongelmia kuten kiusaamista ja yksinäisyyttä.

Arviointi: Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti.

Sisältö: Uudet tukioppilaat saavat peruskoulutuksen, kuinka käytännössä toimitaan tukioppilaana. Valinnaisen aikana käsitellään sekä pari- että ryhmätyönä ihmissuhdetaitoja, ryhmässä toimimista, päihdekasvatusta, mediakasvatusta, turvallista kouluyhteisöä, tasa-arvokasvatusta sekä yhdenvertaisuutta.

Tukioppilastoiminnan sisällöt voivat vaihdella koulussa vuosittain. Tukioppilaat tekevät mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä koulun oppilashuoltoryhmän, nuorisotoimen sekä muiden opettajien kanssa erilai-

sisä koulun projekteissa. Tukioppilaat suunnittelevat ja ideoivat erilaisia koulun tapahtumia, teemaviikkoja ja mahdollista välituntitoimintaa. Oppimispäiväkirjan ja itsearviointilomakkeen avulla pyritään kehittämään omaa ja koulun tukioppilastoimintaa. Oppilas saa päättötodistuksen ohessa tukioppilastodistuksen toimittuaan aktiivisesti tukioppilana. Todistuksesta voi olla myöhemmin hyötyä työ- ja koulutuspaikkaa haettaessa.

Madonreikä, xMR03 ja xMR05

Valinnaisen tehtävä: Ihmetellään kaikkea maan ja taivaan väliltä. Tutkitaan valittuja ilmiöitä monipuolisesti erilaisia työtapoja käyttäen.

Laajuus: 1 vvt 8. ja/tai 9.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisia, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Sopii sekä 8. että 9. luokkalaisille. Tavoitteena luoda monialainen ja laaja oppimiskokonaisuus, jossa erilaiset tutkivat työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollisia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Arviointi suunnitellaan oppilaiden kanssa valinnaisen alussa. Valinnaisen arvosana voi korottaa fysiikan tai jonkin muun aineen päättöarvosanaa riippuen oppilaiden tutkimuskohteista. Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Valinnaisen sisältö suunnitellaan oppilaiden kanssa ja oppilaiden mielenkiinnosta riippuen pitäen sisällään fysiikkaa, filosofiaa tai mitä tahansa muuta mielenkiintoista.